

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра загального та германського мовознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛАТИНСЬКА МОВА

Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма Екологія

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Латинська мова		
Викладач (-і)	Петришин Марта Йосипівна		
Контактний телефон викладача	095-118-66-34		
E-mail викладача	marta.petryschyn@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни	вибіркова		
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)		
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua		
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щовівторка з 13.30. Можливі консультації через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.		
2. Анотація до курсу			
<p>Курс “Латинська мова” є складовою частиною програми професійної підготовки фахівців у галузі екології та охорони навколишнього середовища. Вивчення латинської мови формує підґрунтя для опанування студентом циклу професійно-орієнтованих дисциплін (біології, екології, хімії з основами біогеохімії, гідрології, метеорології і кліматології), іноземної мови; передбачає засвоєння здобувачами освіти нормативної граматики, оволодіння вміннями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу природничих термінів, вміння грамотно вживати наукову природничу термінологію греко-латинського походження у фаховій комунікації. Курс орієнтований на вивчення студентами біологічної номенклатури та фахової термінології. Основною організаційною формою навчання є практичні заняття.</p>			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Метою курсу є практичне оволодіння сучасною природничою термінологією, отримання знань з елементарного курсу латинської граматики, необхідних для свідомого засвоєння і грамотного використання в професійній і науковій діяльності міжнародної біологічної і хімічної номенклатур, природничих термінів латинського та давньогрецького походження.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є оволодіння правилами вимови голосних, дифтонгів, приголосних, буквосполучень; засвоєння основ нормативної граматики, синтаксису і словотвору латинської мови; розуміння принципів утворення уніомінальних, біноміальних, тріномінальних та складених назв рослин і тварин, правил позначення гібридів та культурних рослин, інформативного змісту латинських біологічних номенклатурних найменувань, значення уніфікованих кінцевих елементів; формування фахової термінологічної компетентності.</p>			
4. Компетентності			
<p>Загальні компетентності: ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК09. Здатність працювати в команді. ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії. СК24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p>			
5. Результати навчання			
<p>ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p>			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
I	101 Екологія	перший	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Історія розвитку латинської мови. Роль латинської мови у формуванні природничої термінології. Латинський алфавіт		2	3
Тема 2. Фонетика. Довгота і короткість складів. Наголос		2	3
Тема 3. Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Огляд іменників п'яти відмін. Неузгоджене означення		2	3
Тема 4. Прикметник. Граматичні категорії. Словникова форма. Поділ на групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення. Вищий ступінь порівняння прикметників у природничій термінології		2	3
Тема 5. Дієслово. Граматичні категорії. Словникова форма. Дієвідміни. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб.		2	3
Тема 6. Перша відміна іменників. Суфікси іменників першої відміни. Грецькі дублетні позначення латинських іменників першої відміни. Біномінальні назви. Назви родин рослин і тварин. Прийменник		2	3
Тема 7. Друга відміна іменників. Правило середнього роду. Суфікси іменників другої відміни. Грецькі дублетні позначення латинських іменників другої відміни. Ablativus qualitatis. Латинські назви гібридів і культурних рослин		2	3
Тема 8. Прикметники першої групи. Дієприкметник минулого часу пасивного стану. Латинсько-грецькі дублети прикметників першої групи. Вживання дієприкметника минулого часу пасивного стану в природничій термінології. Розряди займенників		2	3
Тема 9. Третя відміна іменників. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип. Суфікси іменників третьої відміни. Латинсько-грецькі дублети іменників третьої відміни		4	6
Тема 10. Третя відміна прикметників. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Грецькі дублетні позначення латинських прикметників третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану в біологічній термінології.		2	4
Тема 11. Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників. Грецькі дублетні позначення іменників четвертої і п'ятої відміни. Триномінальні та складені назви.		2	3
Тема 12. Ступені порівняння прикметників. Суплетивні ступені порівняння прикметників. Недостатні ступені порівняння. Вживання ступеневих форм в природничій термінології. Прислівник.		2	6
Тема 13. Розряди числівників. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Розділові числівники. Прислівникові числівники. Ablativus temporis.		2	4
Тема 14. Основи словотвору. Суфіксація. Префіксація. Основоскладання		1	5
Тема 15. Історія становлення природничої термінології і номенклатури. Ботанічна номенклатура. Зоологічна номенклатура. Латинська хімічна номенклатура		1	8
ЗАГ.:		30	60

7. Система оцінювання курсу

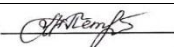
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td style="text-align: center;">A</td> <td style="text-align: center;">відмінно</td> <td rowspan="4" style="text-align: center;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td style="text-align: center;">B</td> <td style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td style="text-align: center;">C</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td style="text-align: center;">D</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td style="text-align: center;">E</td> <td style="text-align: center;">задовільно</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td style="text-align: center;">FX</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td style="text-align: center;">F</td> <td style="text-align: center;">незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td style="text-align: center;">не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Методи контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модульний контроль (контрольні роботи). 2. Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті (усне опитування, письмове опитування, тестування). 3. Залік. <p>Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	задовільно	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																											
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																												
90 – 100	A	відмінно	зараховано																												
80 – 89	B	добре																													
70 – 79	C	задовільно																													
60 – 69	D	задовільно																													
50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання																													
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																												
Вимоги до письмової роботи	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обгрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Модульна контрольна робота виконується на 12 занятті та складається з чотирьох завдань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 20 балів.</p>																														
Семінарські заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок читання (включно з акцентуацією); виконання лексико-граматичних вправ; переклад та граматичний аналіз природничих термінів; перевірку знань лексичного мінімуму, греко-латинських дублетів і терміноелементів; тестування, завдань самостійної роботи.</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 4-бальній шкалі відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання.</p> <p>Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».</p>																														
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий бал з навчальної дисципліни розраховується та виставляється викладачем на останньому практичному занятті та складається з суми підсумкового балу за практичні заняття (максимально 70 балів), балу за модульну контрольну роботу (максимально 20 балів) і балу за самостійну роботу (максимально 10 балів), та в сукупності становить максимальнo 100 балів.</p>																														
8. Політика курсу																															
<p>Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2</p> <p>Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування.</p>																															

Обов'язково враховується присутність та активність студента на практичних заняттях. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

9. Рекомендована література

1. [Балаєва О.Ю., Вакулик І.І. Латинська мова для студентів агрономічного та плодоовочевого факультетів. К., 2010. 324 с.](#)
2. Гриценко С.П., Балаєва О.Ю. Латинська мова для студентів-агробіологів. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
3. [Дяків О.Ю., Петришин М.Й. Практикум з латинської мови для студентів природничих спеціальностей. Івано-Франківськ, 2015. 115 с.](#)
4. Закалюжний М.М. Латинська мова: Підручник. К. : Либідь, 2003. 368 с.
5. Михайлова О.Г., Кононко Г.Г. Медична та біологічна латина. Основи термінології : Навчальний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2007. 160 с.
6. [Петришин М.Й. Методичні вказівки з латинської мови для студентів спеціальності 101 Екологія. Івано-Франківськ, 2021. 74 с.](#)
7. [Попович Р.Г. Латинська мова для студентів-екологів. Рівне, 2013. 131 с.](#)
8. [Ревак Н.Г., Сулим О.Ю., Наазаренко О.Ю. Латинська мова та основи біологічної термінології : підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 406 с.](#)
9. Чопик В.І., Єна А.В. Латинська ботанічна номенклатура: Навчальний посібник, К. : РВЦ Київський університет, 1997. 57 с.

Викладач

Петришин М.Й.